

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Συνδυασμός Δράσεων στην Έδεσσα & την Ορεινή Πέλλα Θ.Ε. Συνεργασίες Περίληψη Ανακοίνωσης

*Της Θεοδωρίδου Σοφίας

Εκπαιδευτικού

Υπεύθυνης ΚΠΕ Έδεσσας

Μύλοι, Περιοχή Καταρρακτών-58200 Έδεσσατηλ.6973557419

*Του Κυριακού Ευάγγελου

Οικονομολόγου – Πληροφορικού

Ειδικού σε θέματα Τουρισμού

Υπεύθυνου Τουρισμού Έδεσσας / ΔΕΚΕ

Τηλ.2381023101 / 6944 884141

tourism@edessacity.gr

Εισαγωγή Ανακοίνωσης - Σκοπός

Η παρούσα ανακοίνωση αποτελείται από δύο μέρη. Κάθε μέρος αποτελεί ξεχωριστή εισήγηση η οποία συνδυάζει την αξία της συνεργασίας και της σύνδεσης περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και εναλλακτικού τουρισμού μέσα από κοινές δράσεις υπέρ της τοπικής κοινωνίας. Ο σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να αναδείξει και να προτείνει τρόπους συνεργασίας μεταξύ των φορέων μιας τοπικής κοινωνίας, με στόχο τη συνεχή πορεία προς τη βιώσιμη ανάπτυξη της μέσα από τις αρχές και τις αξίες και της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

Περίληψη

Η παρούσα εργασία αφορά στις τοπικές, περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς δράσεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στην περιοχή του Νομού Πέλλας, κατά τη διάρκεια των δύο τελευταίων χρόνων. Ιδιαίτερη εστίαση γίνεται στη υποδειγματική όσο και συστηματική συνεργασία μεταξύ των τοπικών υπηρεσιών του ΥΠΕΠΘ –κυρίως της Δ/σης Β/θμιας Εκπαίδευσης Πέλλας και του ΚΠΕ Έδεσσας- και τοπικών φορέων όπως ο Δήμος Έδεσσας, η Δημοτική Επιχείρηση Έδεσσας κλπ. Οι προαναφερόμενες συνεργασίες υπήρξαν διαρκείς και περιελάμβαναν σχέδιο εργασίας, τακτικές συναντήσεις και συντονισμένο προγραμματισμό ενεργειών καθώς και αξιολόγηση των κοινών δράσεων των εμπλεκόμενων μερών. Η αναζήτηση, ανεύρεση και ανάδειξη κοινών στόχων, αποτέλεσε σταθερό σημείο αναφοράς και γέφυρα επικοινωνίας ανάμεσα στους συνεργαζόμενους, που εντέλει πέτυχαν ενημέρωση, ευαισθητοποίηση του τοπικού, και όχι μόνο, πληθυσμού σχετικά με το περιβάλλον, την ωραιότητά του αλλά και τα τυχόν προβλήματά του. Τα θετικά αποτελέσματα του όλου εγχειρήματος οδήγησαν σε επανάληψή του σε ετήσια βιώσιμη βάση.

Λέξεις Κλειδιά

Περιβάλλον, Εκπαίδευση, Συνδυασμός Δράσεων, Συνεργασίες, Εναλλακτικός Τουρισμός, Τουριστική Ανάπτυξη, Φέρουσα Ικανότητα, Συντελεστές Παραγωγής, Οικονομική Ανάπτυξη, Κοινωνική Ανάπτυξη, Εξωστρέφεια

Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

Η ενότητα αυτή αφορά στις τοπικές, περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς δράσεις που πραγματοποιήθηκαν, με περιεχόμενο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, στην περιοχή του Νομού Πέλλας κατά τη διάρκεια των δύο τελευταίων χρόνων. Το πλαίσιο στο οποίο κινήθηκαν οι δράσεις, οριοθετείται από σειρά νομοθετημάτων του ΥΠΕΠΘ, τα οποία όμως δεν καθορίζουν πλήρως τις οδούς που πρέπει να ακολουθεί ο έλληνας εκπαιδευτικός και μαθητής για να αναζητά, να ανακαλύπτει, να ενημερώνεται ...για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Το κενό των παραπάνω κανονιστικών διατάξεων δημιουργεί την ειδοποιό διαφορά για αποφυγή αρτηριοσκληρωτικής διαδικασίας προσέγγισης της περιβαλλοντικής γνώσης και της παιδαγωγικής εμπειρίας, ως στοιχείων ζητούμενων στην Περιβαλλοντική

Εκπαίδευση. Όμως η προηγούμενη διαπίστωση οδηγεί στην ανάγκη ανάδειξης προτεινόμενων τρόπων και διαδικασιών, οι οποίοι συντονισμένα και συστηματικά θα εξασφαλίζουν επιτυχή υλοποίηση των στόχων της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, θεσμοθετημένη περιοδικότητα και συνέχεια σε δράσεις που αναφέρονται σ' αυτήν τόσο στην τοπική όσο και στην ευρύτερη περιοχή. Στην συγκεκριμένη περίπτωση –δράσεις Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στην Έδεσσα και στην Ορεινή Πέλλα- μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων έγινε καταρχήν αποδεκτή τόσο η δελμούζια ρήση ότι, ...η παιδεία κάθε τόπου πρέπει να στηρίζεται στη σύγχρονη πραγματικότητα του τόπου αυτού..., όσο και ότι θα κρατήσουν τις υποσχέσεις τους, θα τηρήσουν τις συμφωνίες τους και θα συνεργαστούν ισότιμα ακόμα και σε περιπτώσεις που θα μπορούσαν να επωφεληθούν.

Εναλλακτικός Τουρισμός

... στη συνέχεια, και σύμφωνα με την διεθνή πρακτική, διαπιστώθηκε ότι: α) η τουριστική ανάπτυξη δεν συνεισφέρει μόνο θετικά στο φυσικό, αστικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, β) ο εναλλακτικός τουρισμός είναι η «άλλη» πρόταση του τουρισμού με συνύπαρξη φύσης και πολιτισμού, ο οποίος συμβάλλει μεταξύ άλλων και στην οικονομική ανάπτυξη. Για την εφαρμογή αυτού του προτύπου απαιτείται αποδοχή της τοπικής πολιτιστικής ταυτότητας και συνεχής εκπαίδευση-ευαισθητοποίηση του τοπικού πληθυσμού και μεθοδική προσέγγιση – ευαισθητοποίηση των ομάδων στόχων. Κοινός στόχος ήταν και παραμένει η ενεργοποίηση των δυνάμεων για παραγωγή (όχι μόνο κατανάλωση).

Προσδιορίστηκε λοιπόν από τα συνεργαζόμενα μέρη πως ο εναλλακτικός τουρισμός μας μαθαίνει πρώτα να παράγουμε (προϊόν ή υπηρεσία) και μετά να καταναλώνουμε, την στιγμή που οι σύγχρονες κοινωνίες απομακρύνονται δραστικά από την εκπαίδευση παραγωγής και στρέφονται σταθερά στην εκπαίδευση κατανάλωσης.

Μέσα από τα χαρακτηριστικά παραδείγματα (παρουσίαση πινάκων) συνεργασιών σε ετήσια βάση, αναδεικνύεται μία πρόταση- μοντέλο εκπαίδευσης της τοπικής κοινωνίας, η οποία αποτελεί την άλλη άποψη για τον μη μαζικό τουρισμό που επηρεάζει θετικά τους οικονομικούς δείκτες της περιοχής και ενισχύει το εισόδημα, φέρνοντας «νέες» ιδέες και ανθρώπους που ενδιαφέρονται να μάθουν για την περιοχή.

Ακολουθεί πλήρης χρονολογική αναφορά για το πώς, από το στάδιο του σχεδιασμού, η περιοχή εισήγαγε την έννοια της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης διαμέσου του προτύπου του εναλλακτικού τουρισμού. Τα παραπάνω υλοποιήθηκαν με επιτυχή συνδυασμό διαφόρων δράσεων πάνω σε αυτό το μοντέλο. Σημαντική υπήρξε η συμβολή της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και η χρησιμοποίηση, στην φάση εφαρμογής, συμβατικών και νέων τεχνολογιών, στην επίτευξη των αρχικών στόχων για την τοπική κοινωνία.

Στην συνέχεια και για την τεκμηρίωση, παρουσιάζονται παραδείγματα δικτύωσης καθώς και διάφορα ποσοτικά αποτελέσματα, όπως η αύξηση μαθητικού πληθυσμού στις περιοχές παρέμβασης και η διατήρηση πληθυσμού στις εστίες του. Ακολουθεί η παρουσίαση της μεθοδολογίας προσέγγισης όλης της διαδικασίας. Σημαντική θέση κατέχει, τεκμηριωμένη τοποθέτηση για την εξωστρέφεια σε σχέση με την εκπαιδευτική διαδικασία και τις τοπικές κοινωνίες, που απαιτεί ο τουρισμός και δη ο εναλλακτικός.

Η εισήγηση θα συνοδευτεί με αναλυτικά κείμενα, σχεδιαγράμματα, χάρτες και φωτογραφίες και πλήρη βιβλιογραφία σύμφωνα με τα διεθνώς ισχύοντα. Επιπλέον στους παρευρισκόμενους θα δοθεί υλικό, συμβατικό και ηλεκτρονικό. Τέλος η εισήγηση θα παρουσιαστεί και από τους δύο υπογράφοντες με ηλεκτρονική παρουσίαση (Microsoft PowerPoint).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΔΕΚΕ., (1998) *Πρόταση δημιουργίας ΚΔΑΠ Έδεσσας*, Έδεσσα : ΔΕΚΕ
Doswell R., (2002). *Τουρισμός ο ρόλος του Αποτελεσματικού Μάνατζμεντ*, Αθήνα, Κριτική
Fennel D., (1999) *Ecotourism*. New York : Routledge
Ζαρκάδα Χ., (1998) *Υπαίθριο Μουσείο Νερού Έδεσσας*. Έδεσσα : ΔΕΚΕ
Ζαχαράτος Γ., (1985) *Η τουριστική κατανάλωση*. Αθήνα : ΚΕΠΕ
Παλαντά Ρ., (1992) *Έδεσσα η πόλη των νερών*. Έδεσσα : Δ.Έδεσσας / ΔΕΚΕ
Pearce D., (1995) *Tourism Today. : A geographical analysis*. London, Logman
Τσάρτας Π., (1996) *Τουρίστες, Ταξίδια, Τόποι-Κοιν/κές Προσεγγίσεις στον Τουρισμό*. Αθήνα : Εξάντας

Urry J., (2000). *The Tourist Gaze*. Bristol-UK, SAGE Publications

Μάφορντ Λιούις, **Τέχνη και Τεχνική**, Εκδόσεις Νησίδες, 1997

Ξανθάκου Παναγιώτα, **Το δημιουργικής επίλυσης πρόβλημα**, Εκδόσεις Ατραπός

Καΐλα Μ.,Καλαβάσης Φ., Πολεμικός Ν., **Μύθοι, Μαθηματικά, Πολιτισμοί: Αποσιωπημένες σχέσεις στην Εκπαίδευση**, Εκδόσεις Ατραπός, 2002

Τριανταφύλλου Μόρφη - Θεοδωρίδου Σοφία, **Η Περιβαλλοντική Εκπ/ση στο σχολείο**, Σεμινάριο του ΚΠΕ Νάουσας Οκτώβριος 2001

Νασιάκου Μ.1982, **Η ψυχολογία σήμερα**, εκδ. Παπαζήση, σελ.67

Ίλλιτς Ι. 1976, **Κοινωνία χωρίς σχολεία**, εκδ.Βέργος, σελ.58,59

Νηλ Α.1976, Σάμερχιλ **Το ελεύθερο σχολείο**, εκδ. Καστανιώτη

Δημαράς Α.1973, **Η μεταρρύθμιση που δεν έγινε**, εκδ. Ερμής,

.Καΐλα Μ, Ρηγάτου Κ. 2002, **Εκπαιδευτική, Οικογενειακή και Πολιτική Ψυχοπαθολογία**,εκδ. Ατραπός, σελ.99

Ηλιοπούλου Ιφιγένεια, **Ιστοριογραμμή (storyline)**, ενημερωτικό σημείωμα